

Gustav Tholander, en botanisk profil

Sören Nyström, Borlänge

Gustav Tholander var född 1915 i Österby i Gustafs socken och började redan i unga år att intressera sig för växterna i naturen. Detta intresse följde honom genom hela livet. En stor inspiration för Gustav var när Dalarnes Flora utkom 1949. Vid den tidpunkten stegrades hans intresse och kontakterna med Erik Almqvist blev många genom åren. En annan nära botanistvän blev Karl Gustav Färje med rötterna i St Skedvi. Gustav hörde till de självlärdas skara. Botanik betraktades nog som en tämligen udda företeelse bland hans arbetskamrater vid armeringsbockningen i Domnarvets Jernverk

Studierna och utforskningen av floran koncentrerades i början till Tuna och socknarna däromkring. Gustav använde då cykel. Karaktäristiskt var också hans runda glasögon och mörkfärgade basker. På fötterna var han oftast kippskodd i sandaler eller avklippta stövlar. Efter besök i våtmarker fanns det inga blöta strumpor att torka! Han deltog i flera stora inventeringar, bl.a i Frostbrunnsdalen och lämnade åtskilliga bidrag till 1960 och 1970 års tillägg till Dalarnes Flora. En omfattande brevväxling hade han med flera experter runt om i landet med beläggsexemplar och intressanta växtfynd.

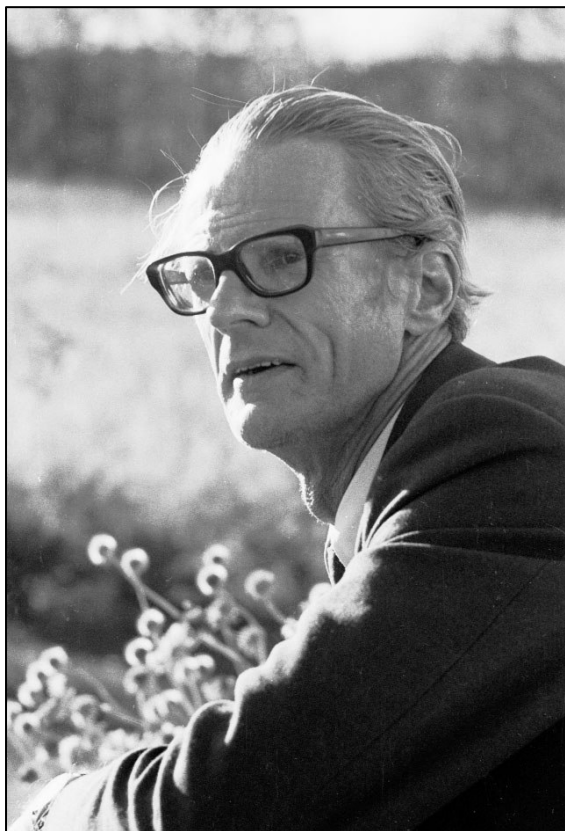
Gustav var lågmäld och ville inte publicera något i sitt namn. Han ville heller aldrig vara ledare vid de botaniska exkursioner som Naturskyddsföreningen arrangerade. Däremot var han gärna med i bakgrunden med synpunkter och åsikter när övrigas kompetens inte räckte till. Vid artbestämningar minns vi hans ofta korthuggna kommentar i stil med ”ja, vad skulle det vara annars”. För honom var allt så enkelt och självklart. Denna anspråkslöshet gjorde att hans insikter inom botaniken bara var kända inom en begränsad krets. Under 50- och 60-talen var Gustav en viktig botanistkollega och vän för Inge Palmkvist. Under tecknad hade en liknande relation till Gustav under 70- och 80-talen.

Inge Palmkvist hade gjort ett intressant fynd av råttsvans, *Myosurus* invid bystugan i Björka, Gagnef. Gustav hade med mopedens hjälp tagit sig upp till området. Vid tillfället pågick ett möte i bystugan. Råttsvansen är ju ganska oansenlig, varför Gustav krypandes kammade igenom misstänkta områden. Döm om uppståndelsen i bystugan när

gubbarna genom fönstret kunde se en spenslig man i basker, runda glasögon och trenchcoat krypandes omkring i gräset vid bystugan! Historien berättades i många omgångar i bygden efteråt.

Gustav glädde sig mycket åt att intresset för botanik ökade så att DABS kunde bildas i mitten av 80-talet. Tyvärr började hans fysiska krafter då att avta, så att de bara räckte till kortare promenader. Gustav gick bort 1989.

Genom att ägna en stor del av sin tid till studier av hembygdens flora, fick han en unik lokalkunskap. Ibland styrde han sin moped och sitt tält till mera avlägsna trakter, det blev Västmanland, norra Uppland och Gävleborg. Ett favoritmål var Norge och Gudbrandsdalen. Här fann Gustav många fina floralokaler. Sitt omfattande herbarium donerade han till Hagaskolan i Borlänge, där det kan komma till nytta för kommande generationer.

*Gustav Tholander
Foto Inge Palmqvist
1969*